

Van de Camp

uit mijn bijdrage in eerste termijn. Daar neem ik geen woord van terug. De manier waarop minister Van Mierlo zich in dit debat heeft opgesteld, vind ik arrogant. Ik ben blij dat de VVD nu eindelijk de minister van Buitenlandse Zaken gaat steunen.

De heer **Van Oven** (PvdA): Voorzitter! Terecht heeft de minister-president benadrukt dat er in het internationaal verkeer over en weer respect hoort te zijn. Hij heeft met instemming van de PvdA gezegd dat er wordt gestreefd naar de escalatie van de betrekkingen. Inmiddels blijft de vraag of Frankrijk de uitvoeringsovereenkomst van Schengen wel heeft gerespecteerd, door aan te kondigen de controle aan de binnengrenzen met de Benelux niet op te heffen. Voor zover mij althans bekend is, is daarbij geen beroep gedaan op artikel 2, lid 2, van de uitvoeringsovereenkomst. Evenmin is daarbij de procedure in acht genomen van 20 december van vorig jaar met betrekking tot die uitzonderingspositie.

Mijn vraag aan de minister-president op dit ogenblik is dan ook of dat klopt. Is er geen formele aankondiging? In hoeverre zijn de Schengen-autoriteiten ingeschakeld?

Minister **Kok**: Voorzitter! Ik heb over dit onderwerp gisteravond laat en vanochtend kort telefonisch contact gehad met in het bijzonder staatssecretaris Patijn. Het lijkt mij tegenover de Kamer correct en ook juist dat hij de Kamer in formele zin informeert over de precieze gang van zaken en stand van zaken. Het is wel bekend dat de beslissing die Frankrijk gisteren heeft aangekondigd, wat verrassend was, zowel qua tijdstip als qua uitwerking. Ook de motivering van het onderscheid dat men maakt tussen de grenzen met Duitsland en Spanje en de grenzen met Luxemburg en België is enigszins toegelicht, zij het in vrij globale bewoordingen. Ik heb steeds twee elementen gehoord. De Belgische minister van buitenlandse zaken is verbaasd over deze gang van zaken, omdat op 16 april of daaromtrent juist het tekenen van afspraken was voorzien tussen Frankrijk en België, ook over een

vorm van mobiele grenscontrole daar. België voelt zich door deze gang van zaken dus ook enigszins in verlegenheid gebracht.

Het tweede element is dat ik uit de mond van de heer Patijn heb gehoord dat de Franse minister heeft gewezen op een gebrek aan vooruitgang, zonder dat dat is gespecificeerd, als het gaat om de inhoud van het drugsbeleid en het maken van afspraken ter zake. Ik zou aan de heer Van Oven willen zeggen dat ik de staatssecretaris zal verzoeken om de Kamer in formele zin te informeren, zodat de Kamer op basis van die informatie kan bepalen hoe zij er verder mee om wil gaan. Ik ben wel globaal geïnformeerd, maar ik heb niet alles tot op de laatste punten en komma's in de dossiers voor mij.

De heer **De Graaf** (D66): Voorzitter! De uitspraken van de heer Masson in zijn rapport zijn gisteren, voor zover wij hebben vernomen, door de Franse regering terzijde gelegd, in die zin dat de Franse regering nadrukkelijk heeft verklaard dat die woorden niet voor rekening komen van de Franse regering. Dat is ook terecht. Mijn fractie is blij met het initiatief dat minister Van Mierlo heeft genomen om bij zijn ambtgenoot De Charette daar nadrukkelijk op aan te dringen. Gisteravond heeft dat tot een reactie geleid. Wil de minister-president en marge van het begin van de IGC-bijeenkomst te Turijn, contact opnemen met de Franse president om alvast te beginnen met de diplomatie die door collega De Hoop Scheffer zo wordt gewenst?

Minister **Kok**: Voorzitter! Ik onderschrijf de opmerking die zojuist werd gemaakt over de betekenis van het initiatief van de heer Van Mierlo. De heer De Charette heeft gisteren afstand genomen van die kwalificatie. Vanmiddag vindt, zoals gezegd, in de Franse senaat weer een vervolgbijeenkomst plaats met weer een andere spreker namens de Franse regering. Natuurlijk is er een reële mogelijkheid dat straks aan het begin van de IGC er een kort contact is met president Chirac. Ik zou dat alleen, gegeven de media-belangstelling, niet tot de categorie

stille diplomatie willen rekenen. Ik zou mij kunnen voorstellen dat daar niet precies de stille kan worden betracht die bij de gewenste effectiviteit van de stille diplomatie past. Wij zullen echter zeker zorgen dat wij elkaar niet te zeer ontlopen.

Mevrouw **Sipkes** (GroenLinks): Voorzitter! De Franse reactie op het Nederlandse drugsbeleid neemt zo langzamerhand groteske vormen aan. Ik wil de minister-president vragen om een reactie op de beschuldiging dat aan de basis, aan de wortel van deze Franse houding waarschijnlijk Nederlandse ambtenaren actief zijn geweest. Ik doel daarbij op afspraken, gedaan afgelopen zondag voor de IKON-radio door prof. Rüter, toch niet de eerste de beste. Hij zei dat Nederlandse ambtenaren die op de loonlijst van het ministerie van Justitie staan, actief liaison-officers benaderd hebben en gevraagd hebben of zij hun regering, onder meer de Franse regering, wilden bewegen om te protesteren tegen het Nederlandse drugsbeleid. Dat zou vrij ernstig zijn. Ik wens de minister-president dan ook alle succes met de stille diplomatie, maar ik wil hier wel een serieuze reactie op hebben.

Minister **Kok**: Toch wordt dit ook een stille reactie, want ik weet er niets van.

Vragen van het lid Van Middelkoop aan de minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken, over **een toelatingsregeling voor Antillianen en Arubanen**.

De heer **Van Middelkoop** (GPV): Mijnheer de voorzitter! Onder de uiterst bescheiden kop "Ik kan nu elke dag een rel veroorzaken" maakt de heer Bolkestein in een interview in NRC Handelsblad van 16 maart enkele krachtige opmerkingen over de Nederlandse Antillen en Aruba. Er moet daar zijns inziens direct worden ingegrepen, te beginnen met een toelatingsregeling. Minister Dijkstal heeft inmiddels gezegd daar niets voor te voelen en van minister

Van Middelkoop

Voorhoeve weten wij slechts dat hij op het thema studeert. Onze Caribische vrienden hebben derhalve verwarring gezaaid in de VVD-gelederen en dat is een verdienste.

Ik wil de eerstverantwoordelijke bewindsman ter zake enkele vragen stellen.

1. Acht hij een toelatingsregeling juridisch mogelijk? Ik neem tenminste aan dat hij met mij van mening is dat praten over een visumplicht niet ter zake kan zijn.

2. Vindt hij een toelatingsregeling noodzakelijk en, zo ja, gelijkelijk voor Antillianen en Arubanen? Op grond waarvan?

3. Hoe oordeelt hij over de door de heer Bolkestein gemaakte historische vergelijking met Suriname? Acht hij die vergelijking gepast en ter zake?

4. Wat is in algemene zin zijn commentaar op de uitspraak van de heer Bolkestein: wij moeten meer gebruik maken van onze mogelijkheden, daar direct in te grijpen?

5. Weet de minister ook hoe van Antilliaanse zijde is gereageerd op een eventueel Nederlandse wens voor een toelatingsregeling? Of, anders gevraagd, weet de minister, of de heer Bolkestein er in elk geval in is geslaagd om een rel in de West te veroorzaken?

Minister **Voorhoeve**: Voorzitter! Mijn antwoord kan kort zijn, want ik studeer nog op dit onderwerp. Ik kan de heer Van Middelkoop dus geen definitieve antwoorden geven. Dat is hem overigens bekend. Dit onderwerp is bij de behandeling van de begroting van het Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken aan de orde geweest. Aan van de geachte afgevaardigden heeft toen naar een toelatingsregeling gevraagd. Ik heb daarop geantwoord dat ik daar een studie naar zou verrichten.

De vraag of een toelatingsregeling naar mijn mening mogelijk en noodzakelijk is, kan ik nu dus nog niet beantwoorden. Ik kan wel zeggen dat ik hoop dat het onderzoek naar dit soort vragen, dat met behulp van het ministerie van Justitie wordt verricht, binnen afzienbare tijd kan worden afgerond. Daarna is het uiteraard aan de regering om daarover een standpunt te bepalen. Mij is eerder gemeld dat de vaste commissie dit onderwerp

wil bespreken zodra er een standpunt van de regering is. Dat is er dus nog niet. Dit is een gevoelig onderwerp waarbij wij zorgvuldig te werk moeten gaan.

Wat is mijn oordeel over de vergelijking met Suriname die de heer Bolkestein heeft gemaakt? Voorzitter! Mijn indruk is dat deze vergelijking in een veel breder kader is gemaakt. Zij sloeg op de mogelijke achteruitgang van een maatschappij wanneer de banden met Nederland worden gestaakt op het moment dat nog niet alle voorbereidingen voor een onafhankelijk bestaan zijn voltooid. Met deze vergelijking heeft de heer Bolkestein willen onderstrepen dat Nederland bepaalde verantwoordelijkheden heeft en die ook moet waarmaken.

Het pleidooi van de heer Bolkestein om direct in te grijpen, versta ik als volgt. Wij moeten onze verantwoordelijkheden waarmaken. De mogelijkheden die het Statuut biedt om bij te dragen aan constructieve ontwikkelingen op de Nederlandse Antillen en Aruba moeten wij ook benutten.

In dit verband werd mij naar aanleiding van de opmerkingen van de heer Bolkestein gevraagd wat mijn mening is over een vorm van financieel ingrijpen. Voorzitter! De regering van de Nederlandse Antillen overlegt met het IMF over een eventueel financieel gezondmakingsprogramma. Dat overleg moeten wij alle kans geven. Ik hoop dat een en ander binnenkort tot concrete resultaten leidt. Daarna is de koninkrijksregering graag bereid om het behalen van die resultaten, het uitwerken van dat IMF-programma, ook te steunen met een standbykrediet, zoals overigens al eerder is meegedeeld.

De laatste vraag was, op welke wijze van Antilliaanse zijde is gereageerd. Voorzitter! Mij hebben geen reacties bereikt anders dan dat ik ter plekke kon vaststellen dat kopieën van het vraaggesprek met de heer Bolkestein in de West onder deze en gene waren verspreid en dat men dit vraaggesprek met aandacht las.

De heer **Van Middelkoop** (GPV): Voorzitter! Het antwoord van de minister op de belangrijkste vragen was: ik studeer. Dat kan een verdienste zijn, maar mag ik hem

eraan herinneren dat al zeker tien jaar ± maar ik kan mij vergissen ± van de zijde van de VVD ± mevrouw Terpstra, de heer Wiebenga, de heer Te Veldhuis, de heer Remkes en nu zelfs de politiek leider, de heer Bolkestein ± wordt gesproken over een toelatingsregeling. Het mag een ieder bekend zijn, ook deze VVD-minister die nu een belangrijke verantwoordelijkheid draagt, dat zulks in het bijzonder in de West tot de nodige onrust leidt. Ik vind, eerlijk gezegd, dat wij binnen het Koninkrijk, waar wij uitgaan van de gelijkwaardigheid van de delen van de landen, zo niet met elkaar om kunnen blijven gaan. Ik vraag de minister dan ook ± want ik kan op dit moment niet anders ± om vooral op te schieten met het onderzoek. Ik wil er graag met hem over praten.

Dan wil ik de heer Bolkestein twee vragen stellen. In de eerste plaats een vraag over zijn mededeling dat hij wilde ingrijpen. Met welk doel wil hij ingrijpen en met welke middelen? In de tweede plaats vraag ik hem of uit zijn harde uitspraken moet worden afgeleid dat hij vindt dat minister Voorhoeve zich tot op heden nog te veel heeft beziggehouden met pappen en nathouden? Zoals bekend, een doodzonde in VVD-kringen.

Minister **Voorhoeve**: Mijnheer de voorzitter! De heer Van Middelkoop wijst erop dat de politieke partij die hij noemde, op dit punt sinds jaar en dag dezelfde boodschap uitdraagt. De reden waarom ik mijn onderzoek naar deze kwestie nog niet heb afgesloten, is dat de zaak in nauw overleg met het ministerie van Justitie wordt bekeken en er nogal wat complicaties op dit terrein onder ogen moeten worden gezien. Het is niet alleen een kwestie van het Statuut en de Nederlandse Grondwet, maar ook van de Europese regelgeving. Daarnaast is het een kwestie van praktische vraagstukken: leiden dit soort maatregelen tot een oplossing van verschillende problemen die men zou kunnen signaleren? Ik hoop, zoals ik heb aangekondigd, voor het zomerreces mijn conclusies en nadere voorstellen aan de Kamer te kunnen voorleggen. Uit die opmerking mag men niet opmaken dat ik thans in een bepaalde richting denk en dat ik op conclusies vooruitloop. Conclusies op dit terrein moeten zeer goed

Voorhoeve

onderbouwd zijn. Het gaat erom dat deze discussie, die al lang loopt, tot een einde gebracht wordt.

□

De heer **Bolkestein** (VVD): Mijnheer de voorzitter! Ik wil allereerst opmerken dat ik in het bewuste interview niet heb gesproken over toelating, maar over regulering van vestiging. Ik heb gezegd: Erica Terpstra heeft omstreeks 1985 al voorgesteld de vestiging van Antillianen in Nederland te reguleren net zoals de vestiging van Nederlanders op de Eilanden wordt gereguleerd. Ik herhaal dit om verkeerde citaten van wat ik heb gezegd, te verbeteren.

Nu kom ik bij de vragen van de heer Van Middelkoop. De heer Van Middelkoop heeft, evenals ik en alle andere leden van deze Kamer, de eed dan wel de gelofte afgelegd niet alleen op de Grondwet, maar ook op het Statuut. Artikel 43 van het Statuut vermeldt dat de bescherming van de mensenrechten, rechtsbescherming en ook het deugdelijk bestuur op de Eilanden als het gaat om Antillianen en Arubanen een koninkrijksaangelegenheid vormen. Als er dus iets hapert aan die bescherming van de mensenrechten, de rechtsbescherming en vooral aan het deugdelijk bestuur, dan is dat niet alleen een zaak van de regering op de Antillen en op Aruba, maar via de executieve in Den Haag ook van deze Kamer. Om die reden heb ik gesproken over direct ingrijpen. In antwoord op de vraag van de heer Van Middelkoop naar de middelen die ik daartoe zou willen gebruiken, verwijs ik naar artikel 51 van het Statuut. Daarin staat dat, om de verplichtingen en de verantwoordelijkheden van artikel 43 waar te maken, gebruik kan worden gemaakt van een algemene maatregel van rijksbestuur. Dat is het middel dat ik de regering zou willen verzoeken te gebruiken, meer dan tot nog toe het geval is geweest. Op de tweede vraag van de heer Van Middelkoop luidt het antwoord ontkennend.

□

De heer **Van Oven** (PvdA): Voorzitter! De PvdA-fractie heeft gedurende de lange periode sinds het onderwerp aan de orde is gesteld door de VVD-fractie, uitgesproken dat zij aanzienlijke reserves had tegen een

toelatingsregeling. Wij zien dat als een paardemiddel dat bijzonder negatieve "side-effects" kan hebben. De forse reacties die mijn fractie heeft waargenomen op de Antillen op dit ogenblik, bevestigen dat ook. Mijn fractie realiseert zich de problemen, maar vraagt zich af of er geen andere mogelijkheden voorradig zijn om aan de problematiek het hoofd te bieden. Wij denken hierbij in het bijzonder aan de koppeling van bestanden van de burgerlijke stand. Ik vraag de minister of hij die mogelijkheid in zijn studie wil betrekken.

De tweede vraag aan de minister is of hij het een aantrekkelijke gedachte vindt dat gedurende zijn verblijf in de studeerkamer de ruiten aldaar worden ingegooid door de voorzitter van de VVD-fractie.

□

Minister **Voorhoeve**: Ik zal met de tweede vraag beginnen. De ruiten in mijn studeerkamer zijn nog heel.

De heer Van Oven vroeg mij voorts of ik ook andere mogelijkheden dan een toelatingsregeling bekijk. Zoals de heer Bolkestein al heeft gezegd, heeft hij het woord "toelatingsregeling" overigens niet gebruikt, maar het over "vestiging" gehad. Waar het om gaat, is het nagaan van mogelijkheden die tot een verantwoorde vestiging en een verantwoord verkeer binnen het koninkrijkskader kunnen bijdragen. Wij hebben eerder in deze Kamer bijvoorbeeld ook uitgebreid over bepaalde projecten in het kader van de Antilliaanse jongerenproblematiek gesproken om opvang en begeleiding te verbeteren. Het is nuttig om al dit soort middelen, die de ernstige sociale problematiek daar en hier kunnen helpen verlichten, te bestuderen. Een deel daarvan heeft een juridische problematiek, maar wij moeten het ook in een breder kader zien.

De heer Van Oven maakte een opmerking over het koppelen van bestanden van de burgerlijke stand. Ik wil daar graag naar kijken. Op zichzelf leidt het koppelen van bestanden tot niets anders dan dat men sneller gegevens kan vinden, dus ik zou nog graag van de heer Van Oven willen horen en dat kan in mijn ogen bilateraal en welke heilzame effecten hij hiervan verwacht.

□

Mevrouw **Scheltema-de Nie** (D66): Voorzitter! Ik heb enkele vragen voor de minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken. Allereerst zou ik graag van hem willen weten of hij de kwalificatie "roversnest" voor Suriname deelt. Het gaat om een kwalificatie afkomstig van de heer Bolkestein.

Moet ik voorts uit het betoog van de minister over het onderzoek door en de relatie tot het departement van Justitie begrijpen dat hij suggereert dat het onderzoek vanuit Justitie wat wordt bemoeilijkt, of juist niet? Gebeurt dit in goed overleg samen? Komt er een uitgebreid kabinetsstandpunt?

Hoe staat de minister ten opzichte van de door de heer Bolkestein gesuggereerde algemene maatregel van rijksbestuur?

De heer Bolkestein vraag ik het volgende. Strekt de forse ingreep die door hem in het artikel wordt beoogd, zich ook uit tot het vooruitlopen op de IMF-afspraken die nu worden gemaakt? Wil hij dus nu al ingrijpen, of wacht hij eerst deze afspraken af?

□

Minister **Voorhoeve**: Ten eerste de vraag of ik mij schaar achter de kwalificatie die de heer Bolkestein gaf voor een aspect van de Surinaamse samenleving. Het is een ieder bekend dat Suriname kampt met ernstige problemen op het punt van de criminaliteit. Dat is overigens voor mij geen aanleiding om het land, de regering of de samenleving als zodanig van een bepaald etiket te voorzien. Maar dat er zeer ernstige problemen zijn waar de heer Bolkestein op heeft gedoeld, kan moeilijk worden ontkend.

De tweede vraag was, of ik tevreden ben over de samenwerking met Justitie op het terrein dat door mij is genoemd. Ik ben daar uiterst tevreden over, want zonder deze samenwerking zou dit ingewikkelde vraagstuk door mij niet op een vruchtbare manier kunnen worden behandeld.

De derde vraag was, of naar mijn mening bij de ferme maatregelen die de heer Bolkestein aanbeveelt ook algemene maatregelen van rijksbestuur zijn inbegrepen. Dat is altijd een mogelijkheid die het Statuut ons biedt waar dat nodig is

Voorhoeve

en dat kan ook in goed overleg, waar nodig, met de partners in het Koninkrijk. Ik wijs erop dat de invoering van de kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba op een algemene maatregel van rijksbestuur is gebaseerd waar alle drie de partners het van harte over eens waren.

□

De heer **Bolkestein** (VVD): Voorzitter! Bij mijn weten schort het aan voortgang in de onderhandelingen tussen de Antillen en het Internationaal monetair fonds. Mochten die onderhandelingen een duidelijk resultaat afwerpen, dan zou dat natuurlijk een stap vooruit zijn. Daarnaast blijven er nog vele problemen op de Antillen en op Aruba. Er is vandaag bij de regeling van werkzaamheden ook al gewag van gemaakt door een lid van de CDA-fractie. Wat dat betreft vrees ik dus dat, ook al monden de onderhandelingen met het IMF uit in iets concreets en positiefs, er daarnaast nog zeer veel mis is op de Antillen en op Aruba. Wat dat betreft wil ik bij mevrouw Scheltema in herinnering roepen dat zachte doktoren stinkende wonden maken.

Vragen van het lid Rabbae aan de minister van Justitie, over **de uitspraak van de voorzitter van de Raad van korpsbeheerders inzake de handhaving van het 5-gramscriterium**.

□

De heer **Rabbae** (GroenLinks): Voorzitter! Ondanks de waarschuwingen van verschillende kanten heeft het kabinet ervoor gekozen in het kader van het drugsdebat de transactiehoeveelheid in coffeeshops te verlagen van 30 gram naar 5 gram. Zowel PvdA, GroenLinks als D66 waren tegen deze zienswijze van het kabinet. Na het debat komt nu de burgemeester van Nijmegen, tevens voorzitter van het beraad van korpsbeheerders, met de uitspraak dat deze transactie onmogelijk te controleren valt en dus onmogelijk te handhaven is. Hij voegt daaraan toe ± in mijn eigen woorden ± dat deze maatregel gericht is op het buitenland en de problemen in het binnenland volledig overleend laat. Hij doelt daarmee natuurlijk op de

overlast die de burgers zullen gaan ondervinden van deze maatregel. Het is immers onmogelijk om aan elke bezoeker aan een coffeeshop een politieagent mee te geven om te controleren of betrokkene niet langs vijf coffeeshops gaat om aan een hoeveelheid van 30 gram of meer te komen.

De minister van Justitie heeft, samen met de minister van Binnenlandse Zaken en de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, in een brief aan de heer d'Hondt geschreven dat de handhaving een zaak van het OM en niet van de burgemeesters is. Ik heb twee vragen aan de minister van Justitie.

1. Kan zij precies en heel concreet aangeven hoe zij de controle uitgeoefend ziet bij de coffeeshops als het gaat om het handhaven van het criterium van 5 gram? Ik vraag dit om de zaak uit de mystiek te halen. Is zij bereid om extra politieagenten toe te kennen aan de gemeenten om deze zaken te controleren?

2. Ontkent zij, samen met de minister en de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken in hun brief, dat het juist de burgemeesters, de korpsbeheerders zijn die gaan over het inzetten van de politie bij het afwegen van prioriteiten inzake de handhaving?

□

Minister **Sorgdrager**: Voorzitter! Aan het onderwerp kleven natuurlijk zowel principiële als praktische kanten. Een principiële kant is het volgende. Dat staat ook verwoord in de brief die collega Dijkstal, mede namens mij, heeft geschreven aan de heer d'Hondt. Het is namelijk zo dat noch de burgemeester als lokaal gezagdrager noch de burgemeester als korpsbeheerder kan weigeren mee te werken aan de handhaving van een strafrechtelijke norm. Inzet van politiecapaciteit is iets dat wordt bepaald in overleg in de lokale driehoek. Dat heeft ook te maken met het beleid dat die lokale driehoek voert ten aanzien van de coffeeshops. Uiteindelijk is het toch zo dat de beslissing over handhaving van een specifieke delictsvorm behoort tot de gezagsuitoefening van het openbaar ministerie. Laat daar geen misverstanden over bestaan! Wij moeten de verantwoordelijkheden niet door elkaar gaan halen. Dat

kan tot allerlei verkeerde situaties leiden.

Als wij nu naar het lokale coffeeshopbeleid kijken, is het natuurlijk wel zo dat er een zekere mate van differentiatie mogelijk is in de intensiteit van opsporing en vervolging, overigens niet alleen op het gebied van het lokale coffeeshopbeleid maar in het algemeen gesproken. Ook daarbij heeft het openbaar ministerie natuurlijk weer de specifieke taak te waken voor de rechtseenheid.

Wat het beleidsmatige aspect in dezen betreft, moet ik verwijzen naar het uitvoerige debat over het drugsbeleid dat wij vorige week en de week daarvoor hebben gevoerd. Daarbij is gesproken over de grenzen van gedoogbeleid, over sanering van coffeeshops, die wij allen voorstaan, en over een strikte controle. Wij weten ook van de relatie met het buitenland, juist op dit gebied. De Kamer heeft zoëven de vragen kunnen horen die de heer De Hoop Scheffer in dat kader aan de minister-president heeft gesteld. Ook dat is een aspect dat wij natuurlijk moeten meewegen. Wanneer de Kamer bij de stemmingen volgende week uiteindelijk een besluit zal hebben genomen, is het landelijk vastgesteld beleid; vastgesteld door de volksvertegenwoordiging. Ik denk dat er niet anders verwacht wordt dan dat er vervolgens binnen die kaders gewerkt wordt. Dat heeft te maken met geloofwaardigheid, toch al een moeilijk probleem op dit gebied.

Dan een aantal praktische aspecten. De handhaafbaarheid van de 5 gram is tijdens het drugsdebat uitvoerig aan de orde geweest. Zoals wij ook bij de beantwoording van de diverse vragen hebben gezegd, is te verwachten dat na een sanering van de coffeeshops, iets wat dringend moet plaatsvinden, de meeste shops zich vrijwillig aan de criteria zullen houden. Dat is de bedoeling van het hele beleid dat wij nu hebben ingezet en het is ook noodzakelijk voor de geloofwaardigheid ten opzichte van de eigen burgers en ten opzichte van het buitenland. Willen wij in het buitenland geloofwaardig overkomen, dan zullen wij serieus moeten handhaven. Wanneer men nu zegt dat de 5 gram helemaal niet te handhaven is, moeten wij dat ook plaatsen in het perspectief van de handhaving van de transactiehoeveelheid van 30 gram; ook dat is